

Klinická osteológia – certifikovaná pracovná činnosť

Clinical osteology – certificated work activity

Juraj Payer, Peter Jackuliak, Zdenko Killinger

V. interná klinika LF UK a UNB, Nemocnica Ružinov, Bratislava

✉ **prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., MPH, FRCP** | payer@ru.unb.sk | www.unb.sk

Received | Doručené do redakcie | Doručeno do redakce 28. 8. 2020

Nariadením vlády č. 34/2018 Slovenskej republiky z 31. januára 2018, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov, sa zaradila klinická osteológia medzi certifikované pracovné činnosti.

Od 1. januára 2020 je účinné opatrenie, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. 9. 2010 č. 12422/2010-OL (Oznámenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 445/2019 Z.z.), ktorým sa ustanovujú minimálne štandardy pre špecializačné študijné programy, minimálne štandardy pre certifikačné študijné programy a minimálne štandardy pre študijné programy sústavného vzdelávania a ich štruktúra v znení neskorších predpisov. Ide aj o minimálny štandard pre certifikačný študijný program v certifikovanej pracovnej činnosti klinická osteológia.

Minimálny štandard pre certifikačný študijný program v certifikovanej pracovnej činnosti klinická osteológia

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Klinická osteológia je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou a liečbou osteoporózy a ostatných metabolických ochorení kostí.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej šesť mesiacov.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore endokrinológia, ortopédia, reumatológia alebo vnútorné lekárstvo.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Teoretické poznatky

1. normálna anatómia a patologická anatómia skeletu dospelých
2. princípy a postavenie duálnej RTG-absorpciometrie, kvantitatívnej CT-denzitometrie a ultrasonografickej diagnostiky v meraní kostnej denzity
3. znalosť princípov kontroly kvality merania, vrátane najnižšej signifikantnej zmeny
4. správna technika merania jednotlivých lokalít skeletu
5. zásady správnej indikácie na denzitometrické a morfometrické vyšetrenie (bočný sken)
6. klinická interpretácia získaných nálezov v jednotlivých oblastiach skeletu
7. hodnotenie laboratórnych výsledkov a interpretácia laboratórnych výsledkov
  - 7.1. kalcio-fosfátového metabolizmu a kostného obratu, vitamínu D, parathormónu
  - 7.2. výsledkov v diferenciálnej diagnostike sekundárnej osteoporózy
  - 7.3. výsledkov v diferenciálnej diagnostike iných metabolických ochorení skeletu
8. liečba osteoporózy
9. diferenciálna diagnostika sekundárnej osteoporózy a iných metabolických ochorení skeletu
10. hodnotenie RTG-snímkov osteoporotických fraktúr a iných patologických stavov spojených s nízkou kostnou denzitou
11. vyhodnotenie duálnej RTG-absorpciometrie
  - 11.1. u predmenopauzálnych žien a postmenopauzálnych žien, detí a u mužov
  - 11.2. v oblasti predo-zadnej projekcie chrbtice a proximálneho femuru
  - 11.3. v oblasti predlaktia

- 11.4. celotelovej
- 11.5. v oblasti okolo osteosyntézy alebo totálnej endoprotézy femuru
- 11.6. bočného morfometrického skenu chrbtice

Praktické poznatky

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	Kompletné vyhodnotenie denzitometrie v štruktúre:	150
	1.1. prvovýšetrenie	50
	1.1. kontrolné vyšetrenie	100
	<i>podľa typu denzitometrie</i>	
	a) denzitometrické vyšetrenie (AP chrbtica, femur)	100
	b) predlaktie	20
	c) morfometrický sken	10
	d) celotelová denzitometria	10
	e) hodnotenie denzitometrie u detí	10
2.	Kompletné osteologické vyšetrenie	50
	2.1. zhodnotenie etiológie nízkej denzity	
	2.2. diferenciálna diagnostika sekundárnej osteoporózy	
	2.3. diferenciálna diagnostika iných metabolických ochorení skeletu	
	2.4. návrh ďalších vyšetrení a kontrolného merania	
	2.5. zostavenie terapeutickkej stratégie	

Odborná zdravotnícka prax sa uskutočňuje najmenej 5 mesiacov v špecializovanej ambulancii v odbore endokrinológia, ortopédia, reumatológia alebo vnútorné lekárstvo, zameranej na klinickú osteológiu vrátane vyhodnocovania výsledkov merania kostnej denzity a 3 týždne v osteocentre. Teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni v trvaní 1 týždeň.“

Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave podáva žiadosť na akreditáciu uvedenej certifikovanej pracovnej činnosti. Výučba bude prebiehať okrem Osteocentra v Bratislave aj na výučbových pracoviskách v NÚRCH Piešťany, NEDÚ Lubochňa, Osteocentrum Košice-Šaca.